

РЕШЕНИЕ

№ 19055

гр. София, 20.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 42 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГЕРГАНА В. КИРОВА

при участието на секретаря В. ВЛ. М.

като разгледа докладваното от ГЕРГАНА В. КИРОВА Гражданско дело № 20231110139727 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл. 2б от ЗОДОВ от З. К. С., ЕГН *****, от гр. София, АДРЕС, против Софийски градски съд, с адрес гр.София, бул. „Витоша“ № 2, представляван от председателя А.Т., с искане да бъде осъден ответникът да заплати сумата от 5100 лева, представляваща обезщетение за нарушено право за разглеждане на дело в разумен срок, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска /17.07.2023 г./ до окончателното изплащане на вземането.

Ищецът твърди, че е страна по висящо въззивно гражданско дело № 12549/2022 г. по описа на СГС. Посочва, че същото е образувано на 29.11.2022 г. като до момента се извършвали самоотводи, поради което разглеждането на делото било забавено. Ищецът твърди, че търпи обичайни неимуществени вреди, които се понасят при забавено разглеждане на делото, като сочи начален момент – датата на образуване на въззивното производство – 29.11.2022 г. и краен момент – датата на постановяване на крайния акт по настоящото дело. Моли съда да уважи исковата претенция.

Ответникът Софийски градски съд в законоустановения срок е депозирал писмен отговор, с който оспорва иска по основание и размер. Твърди, че ищецът не е търпял вреди, тъй като не е налице сочената от него забава при разглеждане на делото. Посочва, че доколкото делото е срещу СГС, не е допуснато противоправно нарушение на правото на справедлив и бърз съдебен процес, тъй като с оглед правото на ищеца на справедлив съдебен процес, се е наложило да се извършат самоотводи, което се случвало в рамките на разумен срок. Цитира се практика на ЕСПЧ, съобразно която

при преценка дали делото е разгледано в разумен срок, следва да се съобрази дали работата по него е била постоянна, ритмична, без особени прекъсвания и забавяния. Евентуално, ако се възприеме, че ищецът е търпял вреди, то същият е бил засегнат в минимална степен, поради което обезщетение не следва да му бъде присъждано. Оспорва се и претенцията за лихва, като се посочва, че съдилищата изпадат в забава с влизане в сила на окончателния акт, какъвто все още не е постановен. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли исковата претенция.

Прокуратурата на Република България ангажира становище за неоснователност на предявения иск.

Софийският районен съд, първо гражданско отделение, 42 състав, като взе предвид изразените от страните становища и обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, при спазване изискванията на чл. 235 от ГПК, взе предвид следното:

От приложеното копие от въззивно гражданско дело № 12549/2022 г. по описа на СГС, се установява, че са подадени въззивни жалби и от двете страни в настоящото производство /съответни в качеството им на въззивник и въззиваем/, като жалбата на настоящия ищец е депозирана на 08.08.2022 г., а на ответника – на 04.08.2022 г. Делото пред въззивния съд е образувано на 29.11.2022 г. /л. 43 от делото/. С определение № 12965/15.12.2022 г., определение от 20.12.2022 г., определение № 13397/30.12.2022 г., разпореждане № 377/06.01.2023 г., определение № 1483/03.02.2023 г., разпореждане № 3590/15.02.2023 г., определение № 8534/13.07.2023 г., определение № 8981/25.07.2023 г., с определение от 23.08.2023 г., с разпореждане № 18479/25.08.2023 г., с разпореждане № 20345/25.09.2023 г., с определение № 11183/25.09.2023 г., с разпореждане № 21742/09.10.2023 г., са постановени самоотводи на съдии от СГС, а с разпореждане № 18239/22.08.2023 г. съдията-докладчик е приел да разгледа делото като делото се намира на етап определяне на двама съдии, които да участват в разглеждане на въззивното гражданско дело-

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Уважаването на иск с правно основание чл. 26 от ЗОДОВ е обусловено от провеждането на доказване, че са причинени вреди, които пряко произтичат от нарушено право на разглеждане на делото в разумен срок. С този иск се цели да бъде осигурена обезвреда при възникнали вреди вследствие на допуснато отклонение от разумния срок за разглеждане на дело. Разпоредбата на чл. 26 от ЗОДОВ регламентира вътрешноправен ред за защита на лице, претърпяло вреди вследствие прекомерната продължителност на срока за разглеждане на делото. При съобразяване правилото за разпределение на доказателствената тежест съгласно чл. 154 от ГПК ищецът следва да проведе доказване, че е допуснато забавяне извън разумния срок, че са му причинени вреди и съществува причинно-следствена връзка между

претърпените от ищеца вреди и забавата при разглеждане на делото, а ответникът – да установи, че делото се е развило в разумен срок при съобразяване неговия предмет, фактическа и правна сложност и др. С оглед това, че производството, по което се претендира присъждане на обезщетение е висящо, т.е. не е приключило с влязъл в сила съдебен акт, исковата претенция, предявена пред съда е допустима, в която насока разпоредбата на чл. 8, ал. 2 от ЗОДОВ, която регламентира като задължителна предпоставка реализиране на производство за определяне на обезщетение по административен ред намира приложение само по отношение на искове за вреди, произтичащи от производства, приключили с влязъл в сила съдебен акт.

Софийският районен съд счита, че при съобразяване датата на образуване на делото – 29.11.2022 г. към датата на провеждане на устните състезания не е изтекъл срок, който да доведе до извод, че срокът на разглеждане на делото се явява неразумен. Преценката дали срокът е разумен съдът реализира конкретно за всеки отделен казус при съобразяване фактическата и правна сложност на делото, необходимите процесуални действия, броя на лицата и страните, които участват в производството и други – в този смисъл решение № 66/02.04.2015 г., постановено по гражд. дело № 5813/2014 г. по описа на ВКС. В тази насока следва да бъде отбелязано, че преценката дали срокът е разумен се реализира при съобразяване необходимостта да бъдат спазени процесуалните правила за разглеждане на делото и да бъде осигурено постановяване на законосъобразен краен акт. С оглед това, че към настоящия момент продължителността на производството е под една година, съдът счита, че тази продължителност не може да обоснове извод, че е нарушен разумният срок за разглеждане на делото, респективно искът за присъждане на обезщетение подлежи на отхвърляне. Съдът, отчитайки представеното копие от въззивното гражданско дело, намира, че макар по делото да се установява наличието на отводи на съдии, тези отводи са постановявани без забавяне след определяне на конкретния съдия – докладчик. Същевременно преценката за отвод или самоотвод принадлежи на всеки магистрат и съдът намира, че тази преценка не би могла да бъде ревизирана в рамките на друг съдебен исков процес, а и в конкретния случай отводите се дължат на обстоятелството, че ответник по делото е Софийски градски съд, т.е. съдът, пред когото е висящо въззивното гражданско дело. Отчитайки продължителността на производството към предявяване на иска и към датата на устните състезания, съдът счита, че липсват предпоставки срокът да бъде счетен за надвишаващ разумния срок, т.е. не се установява такава продължителност на производството, която да обоснове необходимост от присъждане на обезщетение. В тази насока установената практика на ЕСПЧ предвижда, че обезщетяването за вреди вследствие нарушаване принципа за разглеждане на делата в разумен срок цели възстановяване принципа на доверие към правораздавателните органи, но не може да представлява способ за неоснователно обогатяване. С оглед това, че изминалият период от време от образуване на делото не се

явява с такава продължителност, която да обоснове извод, че срокът е прекомерен и несъобразен с вида и сложността на казуса, съдът приема, че искът за обезщетение подлежи на отхвърляне.

При този изход на делото и като съобрази, че ответната страна претендира присъждането на съдебноделоводни разноски съдът намира, че следва да бъде присъдено възнаграждение в размер на 100 лева, тъй като ответникът е представляван от служител с висше юридическо образование и в такава хипотеза се присъжда възнаграждение за представителство, както ако е бил представляван от юрисконсулт. За да счете, че право на разноски има ответникът, съдът взе предвид, че според разпоредбата на чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ при отхвърляне на иска ищецът дължи разноски на ответника, т.е. цитираната разпоредба има съдържание, идентично с разпоредбата на чл. 78, ал. 3 от ГПК, според която право на разноски при отхвърляне на иска има ответникът.

Водим от гореизложеното, **Софийският районен съд**

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от З. К. С., ЕГН *****, от гр. София, АДРЕС, против Софийски градски съд, с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2, представляван от председателя А.Т., иск с правно основание чл. 26 от ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати сумата от 5100 лева, представляваща обезщетение за нарушено право за разглеждане на въззивно гражданско дело № 12549/2022 г. по описа на СГС в разумен срок.

ОСЪЖДА З. К. С., ЕГН *****, от гр. София, АДРЕС да заплати да заплати на основание чл. 81 от ГПК, вр. чл. 78, ал. 3 от ГПК, вр. чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ, на Софийски градски съд, с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2, представляван от председателя А.Т. разноски за осъществено процесуално представителство и защита в размер на 100 лева (сто лева).

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____